

سرفصل درس «روان شناسی تحولی کودک و نوجوان»

۱. معرفی درس و منطق آن:

قصه رشد و تحول انسان، تصویری شورانگیز از حیات در فرایند شدن است. این قصه از تولد تا مرگ، پیچیدگی روزافزون موجودی به نام انسان را آشکار می کند. رشد، تغییر قابلیت های انسان است که از لحظه لقاح شروع می شود و تا آخر عمر ادامه می یابد. روان شناسی رشد و تحول انسان در ابتدا به مطالعه شیرخواران و کودکان اختصاص داشت، سپس به مطالعه مقاطع دیگر زندگی مانند نوجوانی و سالمندی تصری یافت و اکنون تمامی گستره عمر از تولد تا مرگ را مورد بررسی قرار می دهد. دانش روان شناسی رشد به معلمان کمک می کند تا متناسب با ویژگی های رشدی دانش آموزان، انتظارات متناسبی را از آنان در حوزه های جسمی، شناختی، هیجانی و اجتماعی شکل بدهند. هم چنین، نسبت به اختلال در مسیر رشد دانش آموزان حساس باشند و اقدامات لازم را بعمل آورند. دانش روان شناسی رشد، توصیه ها و آموزش های کاربردی برای تسهیل رشد کودکان و نوجوانان در خانه و مدرسه ارائه می دهد که آگاهی دانشجو معلمان از این توصیه ها در مسیر انجام وظایف حرفه ای او راهگشا خواهد بود.

نام درس به فارسی: روان شناسی تحولی کودک و نوجوان	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: <i>Developmental psychology of Child and adolescent</i>	نوع درس: نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۳
۱- با مبانی رشد و نقش وراثت و محیط در رشد و تحول انسان آشنایی پیدا می کند.	تعداد ساعت: ۴۸
۲- از ویژگی های رشد جسمانی، شناختی، هیجانی و اجتماعی کودکان از لقاح تا تولد و از تولد تا ورود به دبستان آگاهی پیدا می کند و عوامل تسهیل کننده و تهدید کننده رشد کودکان را تشخیص می دهد.	شایستگی کلیدی: موضوعی ck
۳- ضمن آگاهی از ویژگی های رشد بهنجار در دانش آموزان دوره ابتدایی، نسبت به نابهنجاری ها و عوامل تهدید کننده رشد دانش آموزان حساس است و در صورت مشاهده، اقدامات حمایت کننده انجام می دهد.	پیش نیاز: -
۴- ویژگی های رشد در دوره نوجوانی را بخوبی می شناسد و رشد بهنجار دانش آموزان دوره اول و دوم متوسطه را مورد توجه قرار می دهد. نسبت به نابهنجاری ها و عوامل تهدید کننده رشد دانش آموزان حساس است و در صورت مشاهده، اقدامات حمایت کننده انجام می دهد.	استاد متخصص برای تدریس: متخصص رشته روان شناسی و مشاوره

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

- رشد انسان: حوزه ای علمی، کاربردی و میان رشته ای

- مباحث اساسی در رشد

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل دوم: مبانی رشد

- مبانی ژنتیکی و محیطی

- رشد پیش از تولد، تولد و نوزاد

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل سوم: رشد در سنین پیش از مدرسه

- رشد در نوباوگی و نوپایی (۲ سال اول زندگی)

- رشد در اوایل کودکی ۲ تا ۶ سالگی

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل چهارم: رشد در اواسط کودکی (۶ تا ۱۱ سالگی)

رشد جسمانی:

- رشد بدن

- مشکلات سلامتی رایج

- رشد حرکتی و بازی

رشد شناختی:

- نظریه پیازه: مرحله عملیات عینی

- پردازش اطلاعات

- تفاوت های فردی در رشد ذهنی

- رشد زبان

- یادگیری در مدرسه

رشد هیجانی و اجتماعی:

- نظریه اریکسون: سخت کوشی در برابر احساس حقارت

- خود آگاهی

- رشد هیجانی

- رشد اخلاقی

- روابط با همسالان

- دسته بندی جنسیتی

- تاثیرات خانواده

- مشکلات رایج رشد

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل پنجم: رشد در نوجوانی

رشد جسمانی:

- برداشت هایی از نوجوانی

- بلوغ جنسی: انتقال جسمانی به بزرگسال

- تاثیر روانی رویدادهای بلوغ جنسی

- مسائل تندرستی

رشد شناختی:

- نظریه پیاژه: مرحله عملیات صوری

- دیدگاه پردازش اطلاعات

- پیامدهای تفکر انتزاعی

- تفاوت های جنسیتی در توانایی های عقلانی

- یادگیری در مدرسه

- تفاوت های جنسی در توانایی های عقلانی

- یادگیری در مدرسه

رشد هیجانی و اجتماعی:

- نظریه اریکسون: هویت در برابر سردرگمی هویت

- خود پرورانی

- رشد اخلاقی

- نقش یا بی جنسی

- خانواده

- روابط با همسالان

- مشکلات رشد

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری:

تدریس استاد همراه با ارائه فیلم های آموزشی، مشاهده کودکان در گروه های سنی مختلف توسط دانشجویان و ارائه گزارش از ویژگی های رشدی آنان به کلاس درس، مطالعه منظم منابع درسی و شرکت در مباحث کلاسی توسط دانشجویان

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

۱- برک، لورا. (آخرین سال انتشار). روان شناسی رشد: از لقاح تا کودکی. جلد اول. ترجمه یحیی سید محمدی (آخرین

سال انتشار). تهران: نشر ارسباران

۲- برک، لورا. (آخرین سال انتشار). روان شناسی رشد روان شناسی رشد: از نوجوانی تا پایان عمر. جلد دوم. ترجمه یحیی

سید محمدی. (آخرین سال انتشار). تهران: نشر ارسباران

- پاپالیا، د، ا.، وندکاس الدز، س.، فلدمن، ر، د. (آخرین سال انتشار). روان شناسی رشد و تحول انسان. ترجمه عرب قهستانی،

د.، آوادیسیناس، ه.، سهرابی، ح، ر.، داورپناه، ف.، و حیات روشنایی، ا. (آخرین سال انتشار). تهران: انتشارات رشد.

منابع فرعی:

۱- رایس، فیلیپ. (آخرین سال انتشار). رشد انسان، روان شناسی رشد از تولد تا مرگ. ترجمه مهشید فروغان. تهران:

انتشارات ارجمند

۲- منصور، محمود. (آخرین سال انتشار). روان شناسی ژنتیک، تحول روانی از تولد تا پیری. تهران: انتشارات سمت

۳- منصور، محمود. و دادستان، پریرخ. (آخرین سال انتشار). روانشناسی ژنتیک ۲، از روان تحلیل گری تا رفتار شناسی.

تهران: انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش نیاز در این درس، ارزشیابی آغازین قبل از شروع فعالیت های

آموزشی انجام می گیرد.

ارزشیابی تکوینی: ارزشیابی تکوینی براساس عملکرد دانشجو در آزمون های میان ترم و همچنین میزان حضور و مشارکت فعال

وی در کلاس انجام می شود (۸نمره)

ارزشیابی پایانی: بر اساس عملکرد دانشجو در آزمون مباحث نظری پایان نیمسال (بازپاسخ، بسته پاسخ و یا ترکیبی) خواهد بود (۱۰ نمره)

کارپوشه: تهیه و ارائه فیلم های آموزشی همراه با تحلیل آن (۲ نمره)

